

三秋乃

511.11.11
Hogy minket az Isten az által
mindezen jóra vezetvén bir
faján batoriffon vigasztaljon
meg bennünket Amen

De Nova Creatio in Veteri.

Isa 43. v. 19 Esa. 54. v. 16
denova creatione in Novo Test.

i Korintus cap. 5. v. 17. Ep. 2
14. 15. Iacob. cap. 1. v. 18.

Gen. xi v. 7. Venite descendamus.

Vide 3 Rey. 22. v. 20. 21. 22. 23.

Qui facit per alium ipse facit.
deceptio Profana. Acz ab eis hi
bunt.

Az
Szent Janos Evangeliuma kerdek.
nek rövid magyarázatja.

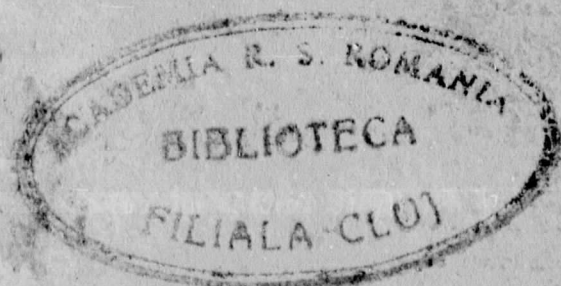
Mely
kerdekből és feleletekből áll.

Az Magyar Nemzetnek eppuleti.

re.
Nemzet nyelvöl egy igazság
bertö. Atyafi által. Magyarra
fordítottott.

Isa. 2 v. 22.
Kifoda, ha meg, hanem az aly tagadja az Ie.,
sust. Christonak lenni. Ez az Anti Christus,
az hi tagadja az Atyát, és az Fint, Valaki
tagadja az Fint, az Atya szinten annak.

Nyomtatott. A 536. életemben.

E' l'ol jaro be'ced az e'ges ol'asohor.
 V'akorta s'olan de l'ival' e'ppen az e'gy i'gy'nek
 p'anas'ol'kodnak, hogy o'el a'rolnak az s'olnak
 mel'lyek vadnak az s'z: Janos E'vangeli'mma
 el'so' r'efen'ek az e'lein; igaz e'rtel'mere nem j'ut
 hatnak (noha a'rol'imma s'olan i'tanul) mel'ly fogat
 e'or'as'ol' r'eg'ar' s'olan i'tanul r'ef' s'ber'ent s'ber'
 mar'ek az s'ol' es s'umma s'ber'ent valo b'eg'et'
 b'ol, mel'lyek el' s'ont, r'ef' s'ber'ent p'ur'ig az
 k'eftem'ys'eg e'z'ot e'gy e'bel'nek i'te'let'e'b'ol, l'it
 az o' d'egen mag'ar'az'ath'ol'al a'bolat a's'p'o
 e'at mel'lyek o' mag'ab'an n'eg' e'rtel'm'ul; meg s'ol'
 e'at n'eb'e'bb'e'k e'ottel. Annak e'z'act e'g
 i'st'en'f'elo' i'tas mag'ar'az'o, de l'ival' e'ppen
 az e'gy i'gy'nek h'uz valo s'ber'te'h'ol' annak e'lotte
 a'rolnak igaz es s'z: i'tas s'ber'ent valo e'rtel'm'ek.
 Nem'e't m'yl'ven. k'ib'ot's'at'ol'ta vol't; mel'ly i'ta'
 s'ol's'ia s'or'og'ran e'g'm'b'en, m'ivel'az' i'gen h'as'z'
 nos'nak s'ot s'ber'f'eg'es'nek i'te'lem l'inek l'inek
 i'nd'v'e's'eg'ere; E'm'is az e'gy i'gy'ne'v'e'l'nek e'p'ile'
 h'ire mag'arra s'ol'it'ol'tam, mel'ly mag'ar'
 zat alt'al, n'et'at'am e'b'bel'i h'ill'je az s'z: i'ta'
 nak mel'ly o' mag'ab'an n'ek'is; es e'gy e'bel't'ol'is
 meg h'om'aly'os'it'at'm;

Igen

Igen l'om'yon meg e'rt'e'nek, es i'gy e'gy e'bel'
 n'ek'is s'z'em'ek meg s'el m'yl'nek hogy az d'it'om'ul
 i'nd'v'e's'eg' h'oro i'gy'as'ag'at az m'i. az l'it i'tas
 i'rist'us'nak is m'ere'kit il'lek'i meg s'og'hat'nak.

Mel'lyre e'z' o'h i'tas i'rist'us ad'ae' s'e
 s'eg'it'f'eg'e'd'e't az s'e i'f'it'f'eg'e'd'e't, es az s'e l'it.
 v'erd'nek v'ig'as'ol'as'at, s'e p'ur'ig e'gy e'bel' ol'as'o,
 el'ly es i't'f'ol'i m'unk'aval l'it'e'nek i'nd'v'e's'eg'ere. Amen.

Az s'z: Janos E'vangeli'mmanak
 az e'lei.

1. E'z'd'e't'ben vala az i'ge, es az i'ge i'st'en'ul vala,
 es i'st'en' vala az i'ge.

2. E'z vala E'z'd'e't'ben az i'st'en'ul.

3. M'inden'ek o' a'lt'al'la l'it'e'nek, es n'al'la n'ill'ul

4. o' l'enne vala az e'let, es az e'let vala az e'm'b'e'r'ek
 s'emm'i n'enne' az m'i l'et.
 vil'ag'os'ag'o.

5. E'z az vil'ag'os'ag' a s'ot'e't'f'eg'en vil'ag'os'ol'it, es az
 s'ot'e't'f'eg' a's't' m'eg'n'em' f'og'ta.

6. Vala e'g'e'm'b'e'r' i'st'en't'ol' e'it'et'e't't, l'inek Janos
 n'ere.

7. E'z b'is'o'm'ys'ag'ra j'ott, hogy b'is'o'm'ys'ag'ot t'en'ne
 az vil'ag'os'ag'ot: hogy m'inn'ya'j'on h'in'ne,
 nek o' a'lt'al'la.

8. Nem vala o' ama'z vil'ag'os'ag': han'em' hogy b'i'
 z'o'm'ys'ag'ot t'en'ne az vil'ag'os'ag'ot.

9. Az i'ge vala az vil'ag'os'ag' mel'ly m'eg vil'ag'os'it
 m'inden e'm'b'e'r't e'z vil'ag'ra j'o'v'n.

10. E'z vil'...

10. Ez világon vala, es ez világ ő általla lett, es ez világ
ötött meg nem ismerte.
 11. Följdomhoz jöve, es az őrei bennem fogadák otelt.
 12. Vala mennyin pedig be fogadák otelt, hatalmat adta,
hogy Isten Fiaiva lenne nek, az őnek a hit az ő "híveiben".
 13. Ki nem az veréből sem az ~~Iszról~~ alarattabol,
sem az Jerhinnal, ~~alattabol~~ hanem az Istentől
születettek.
 14. Es az Ige test vala, es ~~lőftünk~~ látható, es látható
az ő dítőseget, mint az Atyának, egy szülöttem,
dítőseget, teljességelemmel es igazsággal.
 15. Janos bizonyoságot tessen felőle: es hiát mon,
van: Ez vala a ti monoltam, ahi intannam jö-
venő, előmbé tetetett, mert első vala nálammal.
 16. Es az ő teljességeből vettünk mi minnyajon, es
Regelmet az Regelemet.
 17. Mert az Törvény Móyses által adatot, az Regelen
es az igazság az János Krisztus által lett.
 18. Az Isten soha senki nem látta, az egy született
Fiu; az ti az Atyának beleleben vagom, a beszélte meg.
- Az sz: Janos Evangeliuma kerde-
tinek rövid magyarázata.
- Mitsoda az szent Janos felött csejja elton
az ő Evangeliumának kezdésben?
- Ez hogy meg mutatja hogy senki mas nem
volt az Evangeliumnak hirdetője, es az világnak
üdvözítője, hanem az Nazarethi János.

Mert

- Mert ez summája es vegső csejja az ő egész Evange-
liumának, az mint ez a szöveg mindenül, hivalt leg-
pénig az 20. versenél végéből az 23. ki latzik az 1. sz-
ig Jól, Izel. az ezindal sirattattanak meg hogy hirtetel
hogy az János János Istennel Fia.
- Mivel bizonyítja meg eseket sz: Janos?
- Kegyeppen mutatja meg. I. Az János Krisztus.
nak nagy dítősegeből mutatja az ő hitiben latik meg.
- II. Mutatja meg az ő hitinek keresztelő Janos
hitivel való egyben veteséből.
- III. Mutatja meg ugyan az Ur Apostolának bi-
zomyság tetelivel.
- IV. Es vegesetre, keresztelő Janos bizomyság te-
telivel.
- Erkhat sz: Janos az 30. által 198. az
Ur János Krisztus?
- Ugy mert az két ennél az első versnél kezd-
kin. Igencel nevezet vala, azt az után János
János Krisztusnak nevesi, Mert mindön 234.
szollot volna az Ige felől, hogy Regelemmel
es igazsággal teljes volt, azt monda az 17.
hogy az Regelen es igazság az János Krisztus
által lett.
- Mert nevesi sz: Janos az Ur János J-
198. 234. Első monda az meg mutatja az Ur
János Krisztusnak multóságabol.
- Avagy azért hogy a miképpen az embernek ala-
rattja az ő szava által jelentetik ki; szinte ugy
az Istennel alarattja is. az Ur János Krisztus
által

altal, tökéletesen meg jelentetett es meg magarab
 tatott, az mely olert masuttis Isten Igejének Ne.
 vortett. Ez pollasnak mondja Apo: 19. 13. Joh. 10. 7.
 Joh. 14. 6. Perent nevestekib masuttis ajtonat
 es utnal, a vag nevestekib az Ur Jesus xpus
 108. annal az dolognak Nevevel, a mely o altalla,
 14. es vilagnak meg jelentetett, a mi eppen hasonlo
 1125 pollasnak formajaval, masut elteret igaszagnak
 es fel tamadagnak nevestekib.

Mit est sz: Janos az kezdeten?

Az iidott mihoz az Evangelium kezdett; mert
 az felöl pol itt, es azt vette vala fel eszelul el
 ibe. hogy meg iya, az mint hogy masuttis es az
 szo kezdett; eröl az iudoröl extek a mihoz a
 dolog kezdett, az mely felöl ott po vagon.

Mihoz kezdett hat az Evangelium?

Mihoz kezdett Janos tamittam ezre, az
 mint azt meg hisormyitha sz: Mathe az o. Ev.
 angelinmanak kezdettin.

Miert mondja sz: Janos hogy az Ur Jesus
 az Evangelium kezdettin vala?

Azert hogy valaki ne allittana, mint ha kezdte,
 lo Janos Joveb let volna az Ur Jesus nal, esert
 azert, mivel o ny mint Janos elöb kezdett ta,
 mittam az xpus nal, mert noha kezdett lo
 Janos elöb jött az Ur Jesus nal, min abon al,
 tal akkor immar az Ur Jesus, mihoz sz: Janos el
 jöve jelen vala, es immar az Ur Istentöl

Valtos

Valtos hatatlanul arra nemeltetett vala, hogy
 o az emberelnek az o akaratat volna leppen
 hi nyilatkoztatna, De kezdett lo Janos elöb
 kezdett, mint egy elöl jaro ut irtó nagy
 követ elött, Mert ha az Nagy követ az Ur
 Jesus jelen nem let volna, te hat az o elöl
 jaroja kezdett lo Janos el nem kezdett lehetett
 volna. Miert mondja sz: Janos hogy az Ige

Istennel vala?

Azert hogy meg mit aza, hogy akkor mihoz Evan,
 gelium el kezdett, az Ur Jesus isak az o Aljanal
 vala is meretiben, mint annal a hi tökéletesen
 tudja vala hogy az o Igeje, es az vilagnak iudor,
 zittöje vala, Azert kezdett lo Janos maga mon,
 gya, oda alab 426. En kezdett vizet kezdett, de
 tui kezdett all a hit tui nem ismeret, az a hi en utar,
 nam jövendő Söt Janos magarab meg valja hogy
 o nem hitta hitora legyen az xpus, Mihoz az
 mondja: Is en nem ismerem vala ötött, hanem hogy
 jraellen meg jelenet azert jöttem, es vizet kezdte,
 ket. Mert azok az dolgot felöl, melyeket isak az
 Isten tui; monnatib hogy az Istennel valnak, Az
 mint ugyan abon sz: Janos az Evangeliumrol,
 a vag az örök életöl mondja hogy az Isten, 1 Joh. 1. 2.
 nel volt, es az ntan jelentetett meg ny mint az x,
 sus Christus altal. A vag azis itelbet mi, hogy
 sz: Janos az xpus felöl azertis pol ig hogy valo,
 sagos leppen az Istennel volt. min elötte semit,
 tanit

210.11.5M
tamittam' életet volna, minél olcsóbb az Úr maga
mónja. En az Atyától jöttem ki, és ez világra. Joh. 16.28
jötem, ismét elhagyom ezt az világot és az Atyához
megyek. És masnt mondt az Úr: hogy neki őra
vill vala fel menni, Joh. 6. 62. az hmn ab előt va,
la, úgy mint mennyekben. Ab mint Mózes is az
Synai hegen. Exod. 19. 4. és 82: Pal Mennyegeben
volt, 1 Cor. 12. 1. minél előtte ama az az Torvnt,
ab embernek, q' pedig az Pogányok az Evan,
geliumot hozta.

Miert nevesi 82: János ezt így Istennel?

Azert hogy evel nagy düföföge az min Úr,
mint János kistirek melly világegyet Isteni
Vala meg mutatna. Mert ő min Isteni mo,
don szenteltetett vala az ő kistire, az em,
bernek Isteni dolgokat hirdet vala, s min
asokot Isteni módon erősített vala meg. ő Menn
ben fapittatott vala, az sz: Leleltet merte
nellen meg ajjantatott vala. Isteni ige,
releltet, és Isteni parancsolatokat hirdet vala.
Isteni életet vifet vala. Isteni bölcseséggel
Vala, meg kelvén; Isteni ismra teteleket tön;
és rozviden szólva: Ab Istennel szemléljé,
világl vala magan. És azért mutatja meg

Joh. 10. 36.
ab az Úr ő maga ebben az Evangélium
ban az ő Istenfeget arról, hogy ő felt az Atya
meg szentelte és ez világra küldötte;

Miert iteralya sz: János ezt, Ee kezdettben
Vala az Istennel?

Hogy

207
Hogy előbb az időt meg jelentene mielőtt,
volt az Úr János is az Atyának is mezei,
ben. A nagy mielőtt volt az Úr János volt a leppen
az Istennel. Amah utanna hogy annak élet
vonne, hogy valaki az Úr János alab valonal
nem allitana avagy életének hogy ha ő volt és,
világnak üdvözítője, azért hogy ő nem mltan,
mikor az Evangélium el kezdett, jelenet meg
s tamitta

Miert alanya azért annal élet venni?

Azert hogy az Evangéliumnak kezdettben,
alljan itélet és életre vala kezdett János
felől, a ki az Úr előtt jött vala, mint ha
ő volna az Mesiás, és ez világnak üdvözítője.

Luce. 3. 15. Miert monja tovább: Minemű ő általa lőnch

Ezek és az utanna való igel azért ad at,
tanak hozza, hogy r'f' berint meg jelen,
esek miben alljon az Úr Jánosnak düföfö,
sege és Istenfege.

Mitoda Mindenek azok mellyek az Úr János
Atya által lőnch?

Azok mellyek az Evangéliumhoz tartozanak:
nagy mint az ő hirdetése, és meg erősítése.
Az utann az Apostoloknak hivatala az ő
el küldetése, az ő nagy ismra tetele.

Tovább

Továbbá az Evangeliumban sok emberke-
való vetele, és sok hasonlóság is leleheteték;
es dolgok mellyel akkoron kezdetének. Mon-
Joh. 4. 25. az a szótla. minden a vagy minden dolgot. Kö-
Rom. 8. 3. Monjegesen az sz: Irasban nagy vetelek, hogy
Joh. 1. 10. mind eseket jertek; az, melly dolgot felől ott
2 Cor. 1. 5. az helye szö vagyon. az hol iratik.

Mint lönk mindennek az Ur Jesus által?

Ugy hogy tsab ő egyedül kintette az Evan-
geliumat egyben töheltetesen es meg erő-
sitette töheltetesen; az többi pedig kint a-
hoz valasztott vala, tschelteték adolat, mikor
ő meg salomó volna ő velle egyet es az ő Men-
ben meneteli után ő helyette az ő erejével es
segítsegevel, es vegesetre egyebet nagyon azon
Ur Jesus ereje es segítsege által kerek.

Miert teszi Iancs ezt az szót hona? Es ő nalla
Nekül semmi nem lett a mi lett?

Hogy ez Igeket Mindennek ő általla lönk annyi,
Val jobban meg magyarázna es meg mintatna,
hogy minden dologról, vala mi az Evangelium-
hoz való teljességel semmi ne lett legyen a-
mit meltan az Ur Jesus Christnak nem mlej-
domithatni, hogy így az által az ő nagy es kéri-
dőtsege meg jelenik.

Világosíts jobban meg ezt emletem?

Vissza

Vissza meg, hogy bizonyos dolgok, mellyek
az Evangeliumhoz való nem ő maga az
Ur Jesus által hem az ő Apostoli által, az
Ur Jesus Mennyben meneteli után löt-
ing mint az Poganyoknál hivatalos, es az
Törvénybeli Ceremoniáknak elvetele. Im,
mar mivel az Istennek lelke nem abarta,
hogy azt allittanak, hogy az ottan dolga
az Apostolok ő magok ő ereje által löt-
tenek, az ezt mondja hogy; Inlajdon ép-
pen, nem az Ur Jesus Christ által löt-
teltek, mint azon által, nem az Ur Jesus
mükül löttek. Miert minden Salalom,
az melly által az Apostolok, feljűl meg
neveset, a vagy mas szö hasonlóság dolgot,
veghez vettek, az Ur Jesus tol szö az
masot, es ő nalla nekül az Apostolok
sem mit nem velleket kezdenek. Joh. 15. 5.

Miert mondja ő benne vala az el?

Hogy meg jelentene minemű nagy jóval löt-
és embereknek az Ur Jesus által.

Minemű élet az melly felől sz: Iancs itt szö?

Az örök élet, a mint azt ezen sz: Apostol meg
mutatja mikor azt mondja.

Ez az

211
Ez az bizonyosság, hogy az Isten mindenünk az ő való életét adta,
és ez az élet az ő háza vagon. Melly örök élet az ő nagy
meltságaert igjenge néletnél nevéstettil, mert az
más élet, melly nem örökde való az élet csak a nyel
Mert monda, hogy ez az élet az embertnél vila,
gósaga való.

Hogy meg jelentse hogy az örök életnek meg je
lense az örök életnek szívet igazán meg világo
sította. Mert minden valakinek az örök élet meg
nem jelent, igen nagy sötéttségben, esertelenül,
kül vagon az

Hogy meg jelentse

Mert monda hogy az világosság az sötéttségben.

Hogy meg jelentse miféle emberekhez jött az Ur,
Epst. Iesus az ő Evangeliumával, ny mint olljához
Joh. 2 mellyben olljan dologban igen miatlanos valanak.
Mert az sötéttség által gyalorta az sz: drasztan m,
dallanlag értéke.

Mert így horra es az sötéttség azt nem látja meg.
Hogy meg jelentse miképpen véselték az emberek
magokat kedvetlen, Lühöz az Ur Iesus az ő Evange
liumával jöt való. Ny hogy azt nem adták
meg értelm. Hogy ő ket az Isten az ő há által meg
világosította es meg látogatna.

Mert szol továbbá Keresztelő János felől.
Hogy mindenünk az ő tisztinek az Ur Iesus kistivel
való

hásonlatosságban meg mutatja azt az mit fel tőtt,
vala. Ny mint hogy nem keresztelő János. hanem
sak az Ur Iesus legyen ez világ tisztítője.

Masodik magga az meg mutatásnak az Ur Iesusnak
az keresztelő Jánoshoz való hasonlatosságából.

Mert monda keresztelő János felől hogy ő Isten,
től bocsátatott volna?

Hogy ő magának es az ő tanúbizonyosság kelti,
né nagyob tekintetett berecnek es ny az Ur,
Iesusnakis ahi felől keresztelő János tano,
bizonyosságot tenne.

Mert nevesi keresztelő Jánosnak nevet?

Hogy nyilván lenne, hogy ez Mészias. elő járjanak. Lue
oly nagy neve volt, es az nem történetből, hanem
az Istentől ő magától, az melly az ő tisztis ille,
nek ő gömörűseges dolgot hirdet való, es azért
gömörűseges név is nevéstetett, mert ezt így
az Jánosnak neve.

Mert monda János felől ez bizonyosságnál jöve, hogy
ő bizonyosságot tenne az világosságot hogy min,
nyajon ő általla himmenek.

Azert hogy keresztelő János tisztinek tulajdon,
sagát es annak külföldi seget az Ur Iesus kistí,
től meg jelentene. A János tisztinek tulajdon,
saga ez való. Tann bizonyosságot tenni az Ur,
Iesus felől, a ki ő utanna jöve, hogy ő ny mint
az Iesus

311 H. M.
az János és világnak üdvösítője legyen, hogy
így az emberek Jánosot meg tanították és az
Úr Jánosban hitte nek, Az melyhez valók ere
az sok-is. ő nem vala az világosság. Mint az tette
is igaz, a hamar és után mondja ha nem a
vett. Küldetett vala, hogy ő az világosság létél, Mely az
Úr János vala bizonyoságot tenne.

Mitsoda az mikor azt monda: hogy az az igaz vilá
világosság. minden embert meg világosított.

Evel az Úr János tisztának az János történetét val
kérlemből meg mintatja meg, és meg világosítja azt,
az miért az Úr János igaz, az az, tökéletes vita
gossagnak nevéste. Ez pedig abban áll, hogy ő ke
dettben mikor az sírokhoz jöve, mindeneknek
Körönfegés leppen jóval és gonoszoknak, az
Istennek akarathat egy arant hirtette, és így ő
let meg világosította, És hogy az után, nem
csak az síroknak, hanem minden pogányok
nak azt az Istennek akarathat hirtetne, és így
ő let meg világosította.

Miert teszi hozzá

Ez világra jöve, a vag hogy az világra jöve?

Hogy az üdött nyilvan meg jelentse az melyben
az Úr János kezdette az embernek az Istennel
akarathat ki nyilatkoztatni, Mely üdött az ő
tisztelet a melyre ő annak elötte el választott

és von

295
es rendeltetett vala, volta leppen, magára vette.
mert ezek az Igék. Ez világra jöve. Így értett nek,
mikor az Úr Jánosot vetett nek.

Miert monda tovább:

„Ez világon vala és az világ ő általa lett, és az
világ őtelt nem ismer.”

Hogy az Sida népnek nagy hatalmát látszat
melyet az Jánoshoz vifeltetnek, meg mutatna.

Mitsoda az mikor azt monda:

Ez világon vala?

Evel meg akarja mutatni hogy az Úr János nem
két in ideig jart az sírokhoz.

Mitsoda pedig az, hogy az világ ő általa lett.

Ez let leppen értett hirtik. Először mikor leppen.

Ugy hogy sz: János azt akarja mondani, hogy az si
dok az Úr János és az ő parókallása által.
akkor az Istennek tökéletes nepeve löttenek,
és így mint ha ugyan ugyan lennnek
a vag formaltatnanak. Ugy de hiszem mas az
Istennel tökéletes nepeve lenni; a vag ugyan
lenni, és mas csak egy általljában

lenni a vag formaltatni.

Itt ezt tudni kel, hogy ezek az sok formalmi a vag
lenni, és ezekhez hasonlok, te remptem, és sz: Psal.
nalmi az sz: Irasban galorka így vetett nek 150.
hogy nyjonnnon valo esinalast vag letelt, vag 151.
Visszontag valo te remptem és reformales jeresen. 152.
Es es. 153.

Es es jö side nyelnek tulajdonjagabol.

Ugy de. mint látnak az emberek az Ur János által
előrejeltes napire az Istennel, mivel János
ő legüllöt soha ő benne nem

Abaszent Irasnak rendi es bolosa, mikor az Isten

valamit eselepül, es ő reja névre semmi fogat,
Ez az abban nem találtak, hogy vala mully de
log vegben megen es meg liger, hogy az felöl az
dolog felöl es mondatik, es mellem mondatnak,
Joh. 4.14. 22. hogy az meg lott tudnillik, a mi az Istennel
es az akarattal nesi, noha az meg nem
lehen es vegben nem vitatik, amint hogy
mondatik hogy az Christus es vilagat is vezette,
mert es vala az Istennel alarattya es tanatja
hogy az eges vilag az Ur János által az örök élet
re, es az bünnek bocsanattya jnt hatna, noha
arra az eges vilag ő általla valo s agos leppen
nem jnt.

Ezek az Igek: Ez Vilag ő általla lott, mikor
pen vetetett kettük
mas eotelomben?

Ugy hogy az jöventő vilag, a vag az halhatat,
lansag az János Christus által lott. Mert es az so
vilag: Neha az 82: Irasban az jöventő vilagot
jelen: az mint ez el az helyek meg mutatnak
Heb: 1.8. es 10.5.

De mint lott az jöventő vilag a vag az halhatat
lansag az Ur János Christus által. mivel hogy az
mivolt immar, mivel elötte az Ur János
es vilagra
jöv:

Ugy hogy

Ugy, hogy az embereknek annal elötte semmi
nyilván valo es vilagos igeretek az jöventő élet, vag
az halhatatlansag felöl nem volt, hanem az ő ne,
Ick nyilván es vilagoson az Christus által igerte,
tett, es jelentetett meg, Az felöl azert a mi,
soha nyilván meg nem igertetett volt es az mully,
felöl masok teljesseget semmit nem intak, il,
lento értelmmel mondatnak hogy az alho,
ron lett legjen (tudnillik az emberek nem ismertek,
ron ő nevel ki nyilván koscattott es nyilván meg
igertetett. Ez en értelmmel es monon moniga.
ugyan hogy az kezelem. es az igazsag az Christus
által lott, noha bizonyos az hogy az kezelem es
igazsag az Christus által lott annal elötte is az
Istennel voltanak; meg minck elötte az Ur
Christus es vilagra nem jött volna.

Miert moniga a sz: János, János ő tett a vilag
nem ismeri?

A vag azert, hogy. azoknak nagob reße,
a kikhez az Ur János jött olyan gonosz
es haladatlán vala, hogy őtett nem akart Rom
meg ismerni. Mert es bolosa az 82: János
na! hogy az mit az embereknek nagob
reßerol mondatni, az legönfesebb min,
denekrol mondatik. A vag azertis moniga,
ast

15. 18. 29. ^{Joh. 7. 7.} Azt János, hogy az gonosz és testi emberek az
17. 9. 14. ^{Joh. 4. 5.} Ur Jézust nem adartak meg ismerni,
mert sokszor és az Botka világ az ként
irásban, így veték.

Mint testi hozzá:

As öveiket jöve, és az öveit öltött nem vették?

^{Rom. 15. 2.} Azt hogy azok az nepeknek annál nagyobb
gonoszagokat meg mutatja, tudmilkik ab-
ban, hogy az Ur Jézus nem csak hoz jött a-
dik ő felöltötte semmit nem miltanak, hanem
a hoz az Istennel nepeket, az melly meg ny-
töl fogva irrevittott varvala, és az kikis
túlajdon keppen tartosot az Ur Jézus a kör-
nyül meteltednek az az, a sio nepek szol-
gajánakis mondatik.

Mitsoda az hogy rovat azt mondja: vala men-

^{nyin, pedig be fogadnak ölt, és}
Eredet az sokkal mutatja meg mitsoda in-
veszegek törtent legén azoknak, akik az
Istennel ottan nagy kegyelmességekhez hogy
ő nevel irverittott küldött haladok voltak.

Mitsoda az: az Igeet venni?

Tsak egedül az Ur Jézust törelltetes tam-
tonak, és az ő tudományat elegetenion-
ismerem, és minden eged tamittolat és h-
mamyokat hakra hadm.

Mitsoda

299
Mitsoda az, hogy ő nevelik az Ige hatalmat
adott Istennel harva lenni?

Az hogy azok akik az Ur Jézust vöttek ötölle
abst nyertek, hogy ők annak idejében ő altalla
az örök életet öröksegiül bírtak.

Ugy teeszenek, mint ha most valamit lenne,
Isten hariva lenni, és most elvenni az
örök életet?

Tudnunk kel hogy az emberek ket keppen les-
nek Istennel hariva, Egy keppen mikoron ők,
az Christban hisznek, és az ő elmeiket selete,
ket mindenekben, meg váltostattak, az melly Gal.
3. 26. ^{3. 26.} Völ szol az Apostol: Tü minnyian Istennel
hariva vadtol az hit által. (melly) az Christ Jézusban
vagon. Es masuttis azt mondja: A kik az Isten, Rom.
8. 14. ^{8. 14.} nek lelketöl hargal magokat, Veszítették, azok Isten har-
Maskeppen, mikor ő az emberek halottairól fel-
tarnaknak, és az Istent természetben, melly
all, az halhatatlanságban, rebeszölnek; ^{Act. 13. 35.}
Az mint az Ur Christ felöltötte mondatik hogy
öis így lott legén Istennel hariva, hogy öltött ^{Act. 13. 35.}
az Isten halottairól felöltötte, és az ő jobbesz-
felöl viltette; Melly értelemben mondja 22: Pa-
lis hogy az tömpet allat varja az Isten Fianal
meg jeleneset. De itt 22: János szol az első
monrol. Honnan laesik az meg?

Onnet; hogy azt mondja hogy az Ige, az
az a Christ, azoknak akik vettek ötet, és
az ő

es az ő nevében hittének, és Istentől szölet-
tettek Sátalmat adott arra, hogy Isten Fi-
va legyenek. Azok pedig az kik az Ur Jé-
susnak, és az ő nevében hisznek Istentől
szöletettek immár azok Istennek Fiai az
első, második szörent.

Miképpen hívni az ő nevében?

Az Ur Jésus befődernek amitt elajdómttani,
hogy ő benne az ember töelletesen hívjen,
bízik, magát nem hártya, és az Ur Jésusnak
Istentől kitételezett adgjon.

Miképpen Istentől szöletett?

Valakinek elmeje, és elletett nagy meg változtat-
ni, hogy meg az ember teljességgel maffa
legyen, és az Isten előtt, nyelében járjon,
Linc. az Istennek követője legyen, Melly végben
210. Valo vitale es mint egy lelke az Jésus Krisztus,
26. ban valo hitnek.

Miert teszi Sz: János ezt az szót hozzá.

Nem az Vereltől, sem nem az kének alarattjából
Sem nem az Terhünak évanfagabál.

Ezt azért tselereszi, hogy az Lidoknak nemly,
segket el vegre, mellyet veltének vala az ő
tegneljelek röl. Abrahamról, és az régi Aty-
ról, és hogy meg mutassa hogy es Semmit nem
hasznal az ő rök elletnek meg nyersen.

Miert

Miert monnaga tovább.

Er az Ige test vala?

Hogy meg mutassa, mi lőtt legyen ter megse-
rent az Ur Jésus mellyet annal előtte Istentől
nek nevéret, és aldi nek annyi Istentől szöle-
deteket elajdómttolt; és hogy semmi meg gondol-
na; hogy edologban mis az lőtt szent Evan-
gelizálal egy ges nem volna, a kik az ő
hirdetése, fogontatását, szöletését, ide-
jet es eszengjét olyan tapasztalható legyen
meg istak, és így evet vilagoson meg mu-
talyak ki lőtt legyen az Ur Jésus ter megse-
Harc marit magga az meg mutattaknak, és Apostolatt
X magoknak tanúbizonny sag tetel elöl.

Mi vala azért az Ur Jésus ter megse-
Berint?

Ő test vala az az ember, és olly ember ki sok
féle szenvedéseknek alaja volt velteltve, mellyet
szalhatnak embere, és vegre Salando valak,
mert azt jédeni es az Botla Jépus, az sz: Jánosban.

Miert volt szökseg az Ur Jésusnak ter megse-
Berent ollyan ember

nek lenni?

Er szökseg vala ket okokert Elő az: hogy az att
az Istennek nagyon düfősege lenne; hogy mi-
nyilik ollyan alal, a ki erőtlen, es halando
volt, ollyan nagy dolgot ny mint az emberi
nemzettségnek irányseget végben vitétt,
es vegy

es veghez vitt. Masodik oka az; hogy az által
az egész emberi nembe terjedt; de főképpen az
hivetnek; nagyb vigasztalások lehetne; mi-
vel hogy mindig, hogy az, és önmagais ter me-
szeliserent, az az a hialhoz mindennek,
az az, az szenvedésben és az salamoságban
hasznos volt, ő nekil ollyan üdvözleget es bol-
dogragot szerzett. Ki nyilatkoztatott, meg
erősítetett, es vegre ő nekil az ő irja-
sát meg adando, es bizomysor megis adja.

Miert monda covab sz: Janos: Es az lakozott
közöttünk, es mi laltunk az ő dütfőg.

Ezekben az bolban ter visontag az Ur Jánosnak
Jstem mellosaganak meg irasom, mind utan,
na egy néhány szoval ter megsejtöl szollot vol-
na, hogy mindmilli ötlet effele ter megsejtöl
Senti elab valonak ne tartana, Es es szelt,
a mi minden embernek, az Ur János szelöl,
a meg es földet jart, nyit van vala. az hisz
herre szelöl, amit csak hivalt szepes az
Apostolok elött lott vala, az melljöl az
Ur Jánosnak es az ő hialnak mellosaga
kezik meg.

Azert sz: Janos

10
Azert sz: Janos es szoloz: Működöttünk
nem minden embernek, hanem csak az
Apostolokat

Ugy mert ezeltöl az Bolbol szegre az semellyek
Szemlatomast meg változtallnak; az elött anol
Bololt a mi mindenek között lott, de itt anol szol,
a mi ő maga, es az ő szalai elött lott vala.

Mit akar hat erre?

Es az lakozott mi közöttünk?

Ez az Ur Jánosnak az Apostolokkal szünte,
len valo jarasat szelöl, hit mindenben,
es mindenek, egy néhány szoval szelöl
az Urat; hogy ez el edem adja hogy az
minden ember el hivalt ne, az mit mind
ő, s mind az több Apostol az Ur János
szelöl bizomysoltanak mint hogy ő az
semelly laltak vala, amelly szelöl itt
sz: Janos is.

Mitoda dütfőg a melljöl laltanak

szelöl az dütfőg szelöl sz minden gondolat.
hatunk, Ezik nek az Apostolokra minnyor;
es masik csak ne melljölre közüllök.

Mellyik dütfőg nek minnyor
es Apostolokra

sz: Janos az az melljöl ő minden nap
laltanak.

Minden

minden leppen az Ur János mind ő tselele,
dehben Istent minden világra magat, latta
Aet ötetten minnyagon, hogy hatoltatból fel vő,
20. 41.
2. 9. 20.
tetett es akkor ő velle öttek, es ittak, es.
hogy mennyegben vitetteltis. Aet is ők szent
mikkel nésték.

Mellyik dűtsőfőge meg csak egy nebarany
az Apostolok közt?

Matt 43, hogy szent Peter János es Jakab, az Ur
J 41.
2. Peter János az szent kellyen voltanak, a hmn ő
1. 11. 17.
meg dűtsőfőtetett vala, es az multosagos
szorotott ő horraja, hallottak, az Men,
myegből. Es az en szentelmes Fiam Liber emula
Erdem tőlt, ötetten dűtsőfőtetek, De szent János
latta mind abokat mellyek hallalalir
es halala után mind leppen törtentek,
es mind azok az Ur János Krisztusnak dűtső
főfőge re nésték.

Miert kűti ezt szent János horra oly dűtsőfőget, az
melly az Apostolnak egyetlen egy szenteltje?

Azet, hogy meg jelentse azzal, hogy az az
Ur János dűtsőfőge, mellyet az szent Aposto-
lok lattanak, olyan vala, melly szentben
masban nem találhatik, hanem csak ebben
az Istennel fiaban.

Miert.

Miert nevesi az Ur János egy szentnek
az Apostol?

Azet hogy az Istent csak egy fiatis illjen
moldon nem szűlt, es senkit annyira nem
szentelt es vegre senkit olyan nagy hatal-
magsagra fel nem emelt a mint az ő fiat az János.
Azet az Ur Krisztus az oltára nevére egy szentnek
az Istennel?

Ugy. Mert az oltára nevére es illjen minden,
neverték vala Isaknak is egy szentlőtenek Abra-
hamnak; es Salamonis egy szentlőtenek az
ő Arnyanak. 1 Para. 3. 5.

Miert monda fozab szent János.

Teljes egyetlennel es igazsággal?

Hogy rövid roval mind erket be fog lilla,
hogy az az mi leg fővebb az Ur Krisztus
fiatiben. Mit er az egyetlennel?

42 Istennel akarathat, az melly azt ille,
fi a mit az Ur Krisztus az embernek meg igert.
Mit er az igazságon?

43 Istennel akarathat, melly azt ille,
amit az Ur Krisztus az embernek porontolt.

Miert monda hogy ő teljes legyen egyetlennel?

Azet, hogy az mit az Ur János az ember-
nek meg igert, az Istennel leg nagyob, es
fővebb.

tökellesebb legyen.

Mifoda az amit az Ur Jesus meg int?

Az bűnnek teljességgel való megbotosodása,
az örök életnek ingere való ajándéka,
örökre való örömmel és tisztességgel együtt.

Miert monda hogy ő teljes legyen igazsággal?

Azert hogy amit az Ur Jesus az embernek
parancsolt való leg tökéletesebb magya az
Isteni szolgálatnak.

Mellyik az tökéletes Isteni szolgálat?

Nem az, az melyik all az ex monial
ban, vagy oly dolgaiban, az melyik az
tiszte meg né, hanem mellesben Istennel.

Nagyon
monda
a meg
mutatja
már, hogy
keresztelő
Janos
nak bi
2000 szig
teljesen,
szolgalmi, az az szivünkben az Isten mint
denkor szemünk előtt viselni, es minden
melyik dolgaiban az Istennel sz: alom
lyat tselekedni, es az tökéletes igazság
83 erent való Istent, feldem.

Továbbá miért töte ezt hozzá:

Janos bizonyosagot kért felölle?

Azert hogy emlékezet az előtt keresztelő
nosrol, es itt nyíltlag emlékezik felölle, es ez
tan is egy nehamy szor; hogy az embernek elv
mya az ő felölle való előbbi gondolatból val,
az ő non induljon. (Keresztelő Janosnak.)

bizony

307
bizonyosag tetelevel, melyet ő az Ur Jesus felöl
min Babar akarathabol, s min perig mikor
egyből kényszerített nyilvan es világosan tött.

Miert monda keresztelő Janos az Ur Jesus felöl,
hogy ő utanna jöven?

Azert hogy keresztelő Janos az ő tisztához el
adott az Ur Jesusnal.

Miert monda ismét ő felölle hogy ő előtt lát legyen?

Azert, hogy az Isten az Ur Jesus keresztelő
Janosnak sokkal nagyobb töte való.

Miert monda hogy elb a vag főve löa legyen
ő nallanal?

Ezekben az Borban emlékezik az oltrol,
Ur Jesus az Istentől miért tetetett fővebe

nallanal melyik az volt; hogy az Ur Jesus

multosagosa, avagy a vag a mint a több Evan

chisak meg intak, erősebb, vag hatalmasab

ala es multosagosa tisztis való hogy nem

mint keresztelő Janosnak.

Miert monda tovább sz: Janos.
Es az ő teljességből vettünk minnyajon?

og azt annál jobban meg világosítja az Ur
Jesus, es az ő hiki minnyajon löa legyen teljes

kezelemmel es igazsággal.

Mifoda teljessége az az Ur Jesusnal?
ő tökéletes bölcseségének Istentilkar,

meg mikor ez vilagon volna, es az ő tökéle
tes hatalma az időtől fogva mióta Men,
myeg

Ep. 1. Mennegetek mint, azért monda sz: Pál Apostol
ő felől, hogy ő mindent mindenben kellejt.

Mellyek mind azok az mellyek felől sz: János Pál
Bisomys. erdeimben magatis keresztele János
erdekem, es az sz: Apostolat, az Mr János (Mr
Anonak minden hivert.

Mint vettenel mind azok az Mr János helyesge
Ugy hog mind az, valamit keresztele János, es az
sz: Apostolok az Mr Christusnak mind fel ma
gostalasa előtt, s mind pedig az után tanított
nak vala, tullanak, csak egy kitesz és egy vala
amint a melly az Mr Jánosban vala es hog mind
az s: követve amit keresztele János tanított:
ő reájok az Mr János szinké egy helyt mint
nagy Tengerből való folyó viznek szépege.

De mitfőrt az:

Es kezelem az kezelemet?

Hog mind ezek az Mr Jánosnak által sokkal na
gob kezelemet vettenel, hogy nem mint az vala
a melly felől annál előtte az Törvényből tan
tanak; az mint ezeket sz: János maga apostolok,
Követ közelem Jánosban meg világozotta a
azt monda. A Törvény Moyses által adott

Mit est az Törvényen?

Az ő Porontsolat, de föleppen az ő igere
mellyel az, Evangelium előtt nagob nem
Mitt est az kezelem es igazságom?

Az igen

377
Az igereket es porontsolatokat az mellyek
az Mr János Christus Evangeliuma foglaltat
va vādnak egy mint az 14 vben meg jelentetett.
Mitt velt az kezelem es az igazságot illem,
ben az Törvénynek.

378
Az est hog az Törvénynek előfennyekesi va
379
Jog nem mint igere, mint olat a Lek
az az melly az Törvény alatt adatott vala, fel
mnek lekenek avagy szolgálatnak lekenek.
felélemre nevertetik. Ez az mi az igere,
az mint az porontsolatok is, mellyek az
Törvények alatt voltak illék, azok igen helyes,
eknélkül valok valanak, Mert az igereket
sak földiek valanak; Az Porontsolatok
emig nagob resze ceremoniak; az többi
emig csak arnyeka, vagy csak szol
ny reszke az Igazán való Isteni szol
Az igereket pedig es az poron
Evangeliumban ki mi
kostattanak, azok maga az helyes tökéle
seg, Mert az igereket Menyecek es öröke
lok: az porontsolatok pedig telkies es a
kban al az igaz es való leppen való
emi felélem.

Mitt nem emlekerik itt tovább sz:
János az Ige felől hanem az

János

az Jesus Christus felölt?

Hog vilagofon nevére meg kit itelljen es
Matt. 21-22. Luc. 2-11. Mat. 11-22. Joh. 12-27, 18, 37, 19.
erfen ez az szotska alat Ige. ug mint egy
ket lenkit azon kivül es azon elött a ki meg isik: az o nagy drütföbegeert. es minden
szürz Mariatol született; mert csak az egyeb Istennek fia felölt való Meltöfagert.
illeti ez az nev Jesus Christus.

Miert monnga hog az Egelem. es az Igafag assak egyenben
Christus által tölt.
Azert hog az örök életet; mellj Istennel ajajtha mint az Jesus Christusnak. mert nevére
jantela az Mr Jesus Christus igerte etöföfagert otelt egy Istennek fia felölt hallottal
az embercnek. es az Istemi dolgalatnak ismial elötte a 14. u ber.
Zilletes mögga. Mellj az Igafag meg m
catta. Es ig tovább. mivel affelöl az emberc
a mit az Mr Jesus Christus meg igert. es
meg mutatott. annak elötte. Semmi nyilvartol fogva hog me nem egyben felment. min
valo igertek vag bizonyos tudomanyok nem van min. szöretetiben. tökellites. legyen az.
meltan monmatlak hog az o altalla tölt. Istennel (es tövet tözentö leppen hog o nalla
etter az embercnek; hasonlo leppen az min
oda feljeb az 10 u ber hasonlo dolgot szollanak meg annak elötte er földön letében nyil. Deut.
Miert monnga tovább: Az Isten Loha lenki.
nem latta?

Hog meg mutassa. hog ez az örök élet. es
1. Cor. 15. 37. Eph. 1-3. Col. 1-9. 2. Thes. 1-5. 1. Joh. 1-3. 2. Joh. 1-13. 3. Joh. 1-13.
tökellites mögga az Istemi dolgalatnak
annal elötte kellyöfagert is meretlenségeter való.
mert ez Igerevel Isten galorta az sz. Irasban. Mind odaert sz. Ir.
ab Istennel ab aratta. Mellj tö leppen es n
gob uszent az o igenhiben es perontolaltat
all jelentetik.

Miert nevére az Mr Jesus egy
Egy Istennek fia felölt.
Istennek fia felölt (mellj ma luttis az sz. Irasban
meg isik: az o nagy drütföbegeert. es minden
Istennek fia felölt való Meltöfagert.
Az mi leppen az Christus az Isten galorta
assak egyenben Istennel nevére, mint hog
Isten lenkinet egyebnel. ogyon minden nem
mint az Jesus Christusnak. mert nevére
Istennek fia felölt hallottal

Miert monnga az Mr Christus felölt hog
o az Istennel kebelében vagor?
Hog meg erörök az Mr Jesus attol az intö
fogva hog me nem egyben felment. min
szöretetiben. tökellites. legyen az.
Istennel (es tövet tözentö leppen hog o nalla
mindent hitet mellj az min indöföfagert er me.
Meg annak elötte er földön letében nyil. Deut.
van. es minden volcanak mellj felölt itt
leppen szö vagor. mert ezt jelentik az sz. Ir.
Isten szollasnak formaja: Vala kind kebelében
az sz. Irasban. Mind odaert sz. Ir.
Apostal felöltis. kit az Mr Jesus min
Apostalok felölt szöretett. monmatlak hog o
Mr nak kebelében felölt.

Miert monnga. az Mr Christus felölt: o magaranta meg?
Miert monnga

311.15.19
Azt mondja hog' o' magarasta meg minelint tudni-
lil az. Istennek akarata; azért hog' o' nekil-
ab' arnyelbar, vagy rejtebbet isab' egyet-
hindette azt, ha nem vilagosan, tisztan es értelmesen
alkalmas ideig püntelen iteralea, es elegeden
leppen mutatgatta, ny' hog' minden valaki töltel-
tes. püntöl viselkedik, azt hisz val' be velit annal egy-
es hitelt adhatna, Es azab' Jgelmet, Sz: Janos este-
me berent igab' an valo magarastya, Mien-
neverze ligen az Ite Jfius (mifist le-
ben Jsten igjenek. Amly.

In Ipera Regnum

A2 Joteni Nevereköl.

Hoha legyenek a lil Istennek mondas-
nak, mind az menyben s mind az
Jsten az mint hog' sok Istenek
nak, es sok Urak, mind azon alta-
mineb'unk egy Istenunk vagyon ama-
Allya akitol mindenek es miis
o' rea valo nerve, es egy Urunk
az Jfius Xpus a ki által mind-
nek es miis o' altalla. 1 Cor. 8. 6.

A2 Isteni arany az Istennek neverek-
nek, hog' ha az o' tulajdon ereje pe-
rent valo jedereset az sz: Ite Jfius neri-
ar nem egy

do: Quando dicitur Deus generare. Deum
qui est Deus ex Deo, aut generat eum
qui ipse est aut alium, Non eundem
via Generans et Generatus sunt appo-
ta, quod o' sunt unum et idem, in
item alium Deum generat. Sequitur
unum e' Deum altissimum,
Conantur quidem ex hoc dilemmate
elabi, Van inter ipsa duo numerum
generari nempe p' sonam. Sed o' est diffi-
cultas, Nam o' ista p' sona Dei quod gene-
atur o' est Deus.

Phil: Si Filius Dei generabatur omni-
termitate ex Iphenia Patris, aut jam
desit generare aut o' desit, Non datur
ordinem inter contra dictionem oppositam,
si desit, habet finem temporis ipsa genera-
Ergo apparet eum habuisse prin-
cipium temporis, ideoq' o' fuisse p' eternum.
Nam quod nunquam incepit, id nec de-
nere potest, si autem o' desit, sequitur
alium qui quoad Dei ratem et nunc gene-
ri, et p'pono generandum e' p' omnia
secula seculorum, ut quidam contendunt
id est absurdum, Nam quod gene-
atur, id sit nondum p'fectum est,
It non convenit p' sona Dei e' infieri
semper;
Et qui